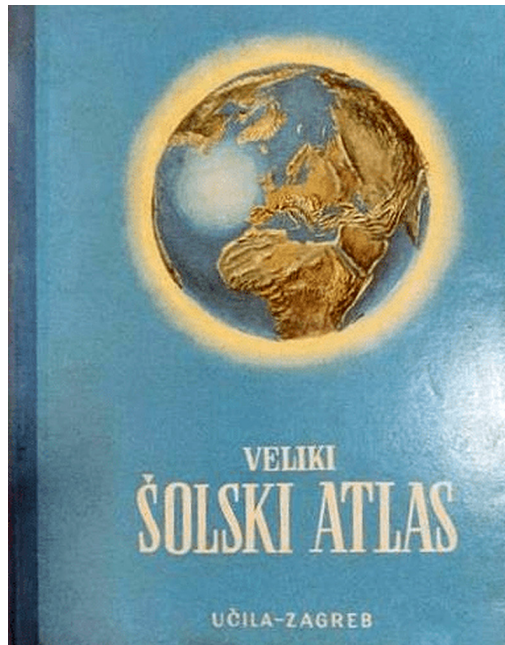

Teoretični svetovni popotnik Armchair world traveler

Joc Triglav

1 Uvod

V nagovoru na slavnostni akademiji na lanskem 52. Geodetskem dnevu (Triglav, 2024) sem omenil šolski atlas, ki je moje radovedne otroške oči odprl v širni svet (slika 1). Z vztrajnim ogledovanjem kart in prebiranjem zemljepisnih imen v njih sem sčasoma imel »v malem prstu« večino tega, kar je bilo za videti in prebrati na kartah in straneh atlasa. Celine, države in njihova glavna mesta, oceani in morja do njihovih najmanjših otokov, gore ter jezera in reke, poleg tega pa še pomembni statistični podatki o vsem tem. Skratka, ni bilo države v atlasu, katere glavnega mesta ne bi poznal. Prav tako ni bilo mesta ali gore ali reke, ki jih ne bi znal v nekaj sekundah pokazati na eni od kart. Atlas je bil kar nekaj let osnova za številna moja domišljajska potovanja po svetu. A domišljija je le samo domišljija, otroška domišljija s svojim omejenim znanjem pa še posebej. In potem sem nekega lepega dne začel spoznavati, da je »tam zunaj« v širnem svetu vse še veliko bolj razburljivo, kot sem si dotlej predstavljal.

Slika 1: Veliki šolski atlas, okno v svet v mojem ranem otroštvu (vir: Atlas, 1961).

2 Knjiga *Otroka kapitana Granta*

Pomembna, če ne kar ključna, prelomnica v mojem spoznavanju širnega sveta se je zgodila leta 1969, ko sva bila med počitnicami po mojem četrtem razredu osnovne šole s starejšim bratom nekaj dni na obisku pri babici na njeni domačiji. Ti obiski so mi bili zaradi raznih dogodivščin vedno v veliko veselje, a tega sem si zapomnil za vselej. V leseni skrinji, spravljene v omaro, sem namreč neko dopoldne, ko sem bil po otroško posebej »raziskovalno« razpoložen, našel veliko knjig, ki jih dotlej še nisem videl. Med njimi mi je takoj padla v oko debela knjiga s sivimi platnicami z naslovom *Otroka kapitana Granta*. Nad naslovom je bila v globusu upodobljena ladja z jadri na morju, nad njo pa zapisano ime pisatelja, Jules Verne (slika 2). Knjiga me je že samo s sliko na naslovnici pritegnila kot magnet.

Slika 2: Naslovnica knjige *Otroka kapitana Granta* pisatelja Julesa Verna (vir: Verne, 1951).

Čeprav mi je bilo ime pisatelja takrat še povsem neznano, taka imenitna naslovnica ni mogla pomeniti nič drugega kot svetovno pustolovščino. Potrditev je prišla takoj, ko sem knjigo odprl, saj je bila na notranji strani platnice čez dve strani narisana približna karta južnega dela Južne Amerike (slika 3). Na notranji strani zadnje platnice pa je bila še karta Avstralije in Tihega oceana. Kraje na teh kartah sem dobro »poznal« že iz svojega šolskega atlasa. Bil sem torej na »domačem terenu« in zgodba med platnicami je samo čakala, da jo spoznam.

Ko je babica videla moje velike oči, mi je seveda dovolila, da sem knjigo odnesel domov, kjer bi jo lahko v miru prebral. Knjiga je tako postala moj pravi počitniški zaklad. Že od prvih strani, ko glavni liki v trebuhu ulovljenega morskoga psa najdejo steklenico z delno uničenim sporočilom kapitana Granta, se začne odvijati razburljiva pustolovščina lorda Glenarvana, njegove žene ter pogumnih sina in hčerke pogrešanega kapitana Granta z ladje Britannia, ki je bila uničena v brodolomu. Na krovu ladje Duncan se s posadko, v kateri je po naključju tudi priznani francoski geograf, odpravijo na

južno poloblo poiskat izgubljenega očeta in kapitana. Od obale Čila od zahoda proti vzhodu sledijo nepopolnim koordinatam iz sporočila v steklenici. To jih po 37. južnem vzporedniku vodi skozi skrivnostne dežele, kraje in otoke ter čez oceane okoli sveta. Spopadajo se s številnimi izzivi in nevarnostmi, ki vse po vrsti od strani do strani spodbujajo otroško domišljijo, radovednost in raziskovalni duh. S podrobnimi opisi narave in znanstvenih fenomenov se med branjem počutiš, kot da si sam znanstvenik sredi izjemnih naravnih lepot krajev na južni polobli. Skratka, zgodba je polna dogodivščin, ki so obogatene z znanjem, tovarištvom, prijateljstvom, ljubeznijo, zvestobo, zaupanjem in upanjem, kar je vse ključno za njen uspešen zaključek.

Slika 3: Karta južnega dela Južne Amerike na notranji strani platnice knjige. Črtkano je vodoravno na karti označen 37. južni vzporednik, ki je ključno vodilo za vse dogodivščine v knjigi (vir: Verne, 1951).

Knjigo *Otroka kapitana Granta* omenjam, ker me je usmerila na povsem nove poti odkrivanja sveta in naravoslovnih znanosti. Potem ko sem jo na dušek prebral, sem se v knjižnici takoj pozanimal, ali imajo še kakšno delo Julesa Verne. Na svoje veliko veselje sem ugotovil, da gre za znamenitega francoskega pisatelja. Jules Verne (1828–1905) je namreč napisal celo vrsto krasnih knjig. S svojimi zgodbami, v katerih je med nenavadna raziskovanja in avanture pogosto vključil inteligentne napovedi prihodnjih tehnoloških dosežkov, je Verne buril domišljijo in navduševal množice bralcev v drugi polovici 19. in skozi vse 20. stoletje vse do sodobnega časa. V njegovi zbirki *Izjemna potovanja* (franc. *Les voyages extraordinaires*) je tako izšlo kar 54 (štiriinpetdeset!) romanov, od katerih so številni prevedeni tudi v slovenščino. Vse te knjige sem potem nekaj let navdušeno prebiral drugo za drugo. Daljne tuje kraje, v katerih se odvijajo Vernove zgodbe, pa sem želel vsestransko spoznati tudi поблиže, vsaj teoretično oziroma vsaj v sliki in

besedi. In tako se je začela še ena obsežna pustolovščina, ki je trajala skoraj celo desetletje, vse tja do konca mojega šolanja na gimnaziji.

3 Prvi prospekti iz tujine

Jeseni leta 1969, po tem, ko sem prebral to čudovito knjigo, sem namreč začel zbirati turistične prospekte tujih držav. S tem konjičkom so se sicer takrat krajši čas ukvarjali tudi številni moji vrstniki. Ko smo bili stari približno deset let ali kakšno leto več, smo namreč številni poslali pismo s prošnjo za prospekte na turistični urad mesta Siena v Toskani v Italiji. V Sieno smo pisali, ker je med nami krožil turistični prospekt Siene, v katerem sta bila na zadnji strani napisana ime in naslov občinskega turističnega urada: Comune di Siena, Direzione Cultura e Turismo in tako naprej. In potem smo vrstniki drug za drugim v svoja pisma napisali nekaj nerodnih stavkov v tujem jeziku, v katerih smo prosili za prospekte mesta. Stavke za pismo v italijanščini, angleščini ali nemščini smo prepisovali drug od drugega oziroma so nam jih narekovali starejši vrstniki, ki so »v svojem času« že pisali v Sieno in dobili svoj prospekt. Za večino vrstnikov se je zgodba po tem, ko so po pošti dobili svoj prospekt Siene, končala in njihovo zanimanje za turistične prospekte je ugasnilo. Praviloma ga je zamenjalo pisanje pisem evropskim tovarnam avtomobilov in motociklov s prošnjami za njihove tovarniške značke in prospekte, ki so bile v tistem času med mladino zelo popularne.

Zame pa se zgodba s turističnim prospektom Siene ni končala, temveč se je šele začela. Razmišljal sem, kako priti do prospektov bolj oddaljenih evropskih dežel in do prospektov dežel na drugih celinah. Tako bi lahko še na drugi način, tako rekoč iz prve roke, čeprav le teoretično, spoznaval daljne kraje, ki jih je opisoval Jules Verne. Prva ovira je bila moje takratno neznanje tujih jezikov. Tudi pri starosti deset let mi je bilo namreč jasno, da z nekaj besedami v tujem jeziku v stilu »Jaz Tarzan, ti Jane« pri zbiranju prospektov ne bom kaj prida uspešen in da tudi to, kar se bom v naslednjih letih naučil v osnovni šoli, za to zahtevno nalogo ne bo zadostovalo. Utrnila se mi je ideja, da bi se z intenzivnim poslušanjem tujih radijskih postaj lahko hitreje naučil kakšnega tujega jezika, med katerimi je bil zaradi svoje uporabnosti seveda angleški jezik na prvem mestu. Ideja se je zdela odlična tudi mojim staršem in oče mi je hitro priskrbel odličen star radio znamke Philips, ki je še posebej dobro lovil radijske postaje na kratkem in srednjem valu. Izkazalo se je, da je bilo to točno to, kar sem takrat potreboval.

4 Širni svet na kratkem valu

Z očetovo začetno pomočjo in nasveti sem se hitro naučil, kako iz radia »potegniti« največ koristnega. Najbolj so me zanimale oddaje radijskih postaj na kratkem valu, saj je bilo na različnih kratkovalovnih pasovih mogoče slišati oddaje z vsega sveta. Velika večina postaj je bila zame sicer uporabnih le kot zanimivost, saj so oddajale v meni povsem neznanih jezikih in pogosto z močnimi motnjami sprejema. Kmalu sem ugotovil, da so najbolj obetavni kratkovalovni pasovi na valovnih dolžinah 19, 25, 31, 41 in 49 metrov. Na teh pasovih je bilo namreč najmanj piskanja, cviljenja, zavijanja in drugih zvočnih motenj sprejema. Potem sem dognal, kateri kratkovalovni pasovi so imeli manj motenj zjutraj, kateri čez dan in kateri zvečer. Temu dejstvu sem prilagajal čas poslušanja posameznih postaj. S počasnim vrtenjem gumba za iskanje postaj in vztrajnim poslušanjem sem na teh pasovih odkril radijske postaje z močnejšim signalom, ki so stalno ali občasno oddajale v angleščini (slika 4).

Slika 4: Radijske postaje, ki so v 70. letih na kratkem valu v celoti ali delno oddajale program v angleščini. Njihove oddaje so bile v svojem času tudi koristen pripomoček za učenje angleščine (vir: spletne strani radijskih postaj).

Med njimi je bil na prvem mestu BBC World Service, ki je oddajal iz Londona in je hitro postal postaja, ki sem jo redno poslušal. Zame zelo koristna rubrika te radijske postaje je bil njihov klub dopisnih prijateljev (angl. *Pen-Pal Club*), preko katerega sem navezal dopisne stike z vrstnicami in vrstniki z vsega sveta. Z nekaterimi od njih, posebej s tistimi iz daljnih krajev, sem si dopisoval dalj časa in preko pisem smo skupaj podirali takratne pregrade kulturne pisanosti sveta. To je bilo odlično analogno družbeno omrežje tistega časa. Obvezno sem poslušal tudi tedensko BBC-jevo lestvico Top 20 svetovnih glasbenih uspešnic, da sem bil kot najstnik iz prve roke »na tekočem« tudi na tem področju. (Op. p.: Za poslušanje zahodne popularne glasbe smo sicer takrat na srednjem valu na valovni dolžini 208 metrov najraje poiškali popularno, na pol piratsko, radijsko postajo Radio Luxembourg, ki je oddajala v poznejših večernih urah.) Pomembna prednost postaje BBC World Service je bila tudi ta, da je imela med letoma 1941 in 2005 stalno slovensko uredništvo, ki je redno pripravljalo krajši program v slovenščini.

Zelo uporabna je bila tudi postaja Voice of America, še posebej z odličnimi zgodovinskimi in kulturnimi oddajami v tako imenovanem »special English« načinu, v katerih so napovedovalci besede izgovarjali bistveno počasneje, kar je močno olajšalo razumevanje vsebine. V angleščini so oddajale tudi druge radijske postaje, na primer Radio France Internationale, Radio Moscow World Service in številne druge. Za učenje angleščine so bila najbolj pripravna poročila o svetovnih novicah, ki so jih na postajah praviloma vrteli skoraj vsako polno uro. Ker je bila vsebina novic na eni postaji čez dan pogosto zelo podobna,

je bilo poslušanje novic poleg širjenja obzorij koristno tudi za utrjevanje besednega zaklada. »Vaja dela mojstra, če mojster dela vajo,« pravi pregovor. Skratka, z vsakim poslušanjem so bile novice iz ure v uro bolj razumljive, neznanih besed je bilo vedno manj. Radijske postaje držav z Zahoda in Vzhoda, ki so imele različne družbeno-politične sisteme, so novice o istih svetovnih dogodkih pogosto predstavile s povsem različnimi opisi. To me ni motilo, saj sem s tem izostril svojo občutljivost za svetovne dogodke in si tako sam s sprotnim odstranjevanjem slišanih balastnih besed subjektivno oblikoval svojo »objektivno« podobo sveta. Na tak način, s pogostim poslušanjem radijskih postaj v angleščini, sem se še pred »uradnim« učenjem angleščine v šoli počutil dovolj trdnega v poznavanju jezika, da sem si upal še naprej pisati pisma v angleščini na tuje naslove turističnih uradov in prositi za njihove turistične prospekte.

5 Prospekti iz širnega sveta

Pojavil se je naslednji problem, kam v tujino pisati za prospekte oziroma kje dobiti naslove turističnih uradov posameznih držav. Med razmišljanjem, kako bi strl ta trd oreh, mi je prišlo na misel, da imajo posamezne države, vsaj tiste z bolj razvitim turizmom, verjetno v največjih evropskih mestih svoja predstavništva turističnih uradov. Razmišljal sem naprej. V Londonu in Parizu, največjih evropskih prestolnicah, je gotovo veliko takih turističnih predstavništev, saj tam živi veliko ljudi, ki radi potujejo po svetu in imajo tudi denar za to. Dodatni argument tej zamisli je bil, da sta bili Velika Britanija in Francija še pred desetletjem največji kolonialni državi in sta tudi po neodvisnosti nekdanjih kolonij zagotovo ohranili tesne stike z njimi.

Poslal sem torej pismi na mestna turistična urada Londona in Pariza. Ker njunih naslovov nisem poznal, sem za naslov napisal samo London Tourist Office in Bureau de tourisme Paris ter upal, da bo pismo prišlo na pravi naslov. V pismih sem jih s svojo najboljšo angleščino, kar sem jo takrat premogel, prosil za seznam naslovov nacionalnih turističnih uradov tujih držav v mestu, za veliko karto mesta, za prospekte o mestu in državi ipd. »Operacija« je uspela, saj sem čez nekaj tednov iz obeh mest prejel pošto in v njej poleg prospektov in kart tudi brošuri s seznamom naslovov vseh predstavništev nacionalnih turističnih uradov v Londonu in Parizu (slika 5).

NATIONAL TOURIST OFFICES AND INFORMATION BUREAUX IN LONDON

AFGHANISTAN

Afghan Tourist Organisation, 3 Carlisle Avenue, E.C.3. Tel.: 01-480 6922. (S. Bachorzewski.)

ANGUILLA

c/o West India Committee, 18 Grosvenor Street, W1K 0HP. Tel.: 01-629 6353.

ANTIGUA

Rooms 238-240, 200 Buckingham Palace Road, SW1W 9TJ. Tel.: 01-730 6221/2. (Mrs. Wendy Jolly.)

AUSTRALIA

Australian Tourist Commission, 22 Old Bond Street, W1X 4PL. Tel.: 01-499 2247. (N. J. Dunbar.)

AUSTRIA

Austrian National Tourist Office, 16 Conduit Street, W1R 0AL. Tel.: 01-629 0461. (N. Burda.)

MANCHESTER: 19 Mosley Arcade, Piccadilly Plaza, Manchester M1 4AF. Tel.: 061-236 2909 (H. Timko.)

BAHAMAS

Bahama Islands Tourist Office, 23 Old Bond Street, W1X 4PQ. Tel.: 01-629 5238.

BAHAMAS OUT ISLANDS

Morris Associates Ltd, 39 Store Street, London WC1E 7DB. Tel.: 01-636 9882. (Miss S. Hughes)

BARBADOS

Barbados Tourist Board, 6 Upper Belgrave Street, SW1X 8AZ. Tel.: 01-235 2449. (Faith Marshall-Harris.)

BELGIUM

Belgian National Tourist Office, 66 Haymarket, SW1Y 4RB. Tel.: 01-930 9618. (P. Claus.)

BELIZE

c/o West India Committee, 18 Grosvenor Street, W1X 0HP. Tel.: 01-629 6353.

BERMUDA

Bermuda Department of Tourism, Trevor House, 58 Grosvenor Street W1X 0JD. Tel.: 01-499 1771. (Mr. Michael Gregg, Miss S. C. Greene.) Bermuda News Bureau: Tel.: 01-499 1771 (Mr. Michael Gregg). Press Secretary Paula Tebbis. Freephone 2106.

BRAZIL

Brazilian Tourist Office, 35 Dover Street, London W.1. Tel.: 01-493 9819. (C. Grélet.)

BRITAIN

British Tourist Authority, Queen's House, 64/5 St. James's Street, SW1A 1NF. Tel.: 01-629 9191. (L. J. Lickorish.)

BRITISH HONDURAS

See Belize

BRITISH VIRGIN ISLANDS

c/o West India Committee, 18 Grosvenor Street W1X 0HP. Tel.: 01-629 6353.

BULGARIA

Bulgarian National Tourist Office, 126 Regent Street, W.1. Tel.: 01-437 2611. (V. Sabev.)

CALABRIA

Calabria (Italy) Tourist Office, Marketing Services (Travel and Tourism) Ltd., 52 High Holborn, WC1V 6RL. Tel.: 01-242 3131. (Brian Allen) Information Officer (Mrs. T. Brash).

CANADA

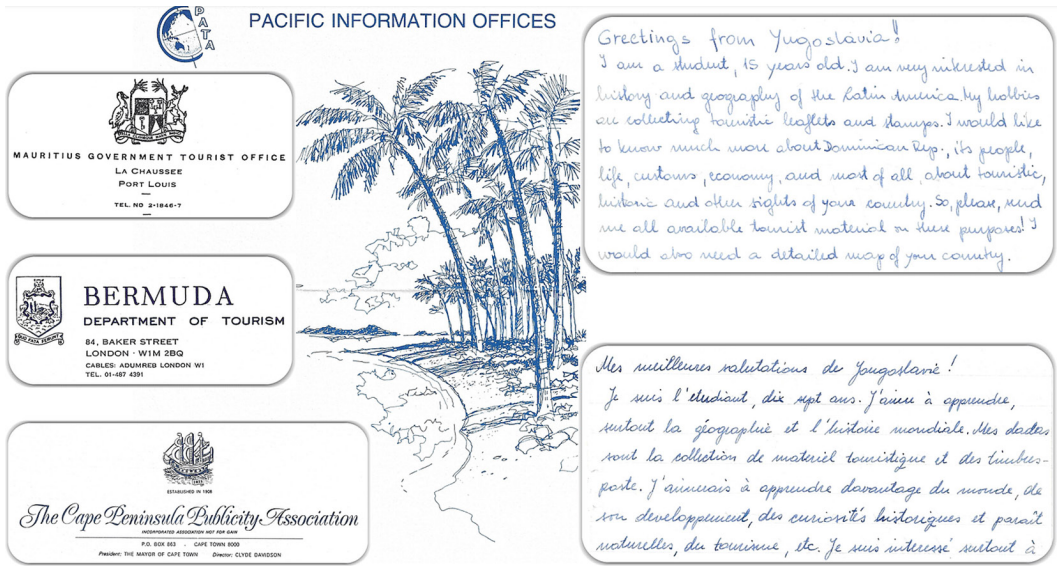
Canadian Government Travel Bureau, Canada House, Trafalgar Square, SW1Y 5DR. Tel.: 01-930 0731. (R. B. de Grosbois.)

CAYMAN ISLANDS

c/o West India Committee, 18 Grosvenor Street, W1X 0HP. Tel.: 01-629 6353.

Slika 5: Primer začetne strani obsežnega seznama naslovov predstavništev nacionalnih turističnih uradov v Londonu iz sredine 70. let (vir: prospekt Turističnega urada mesta London, arhiv avtorja).

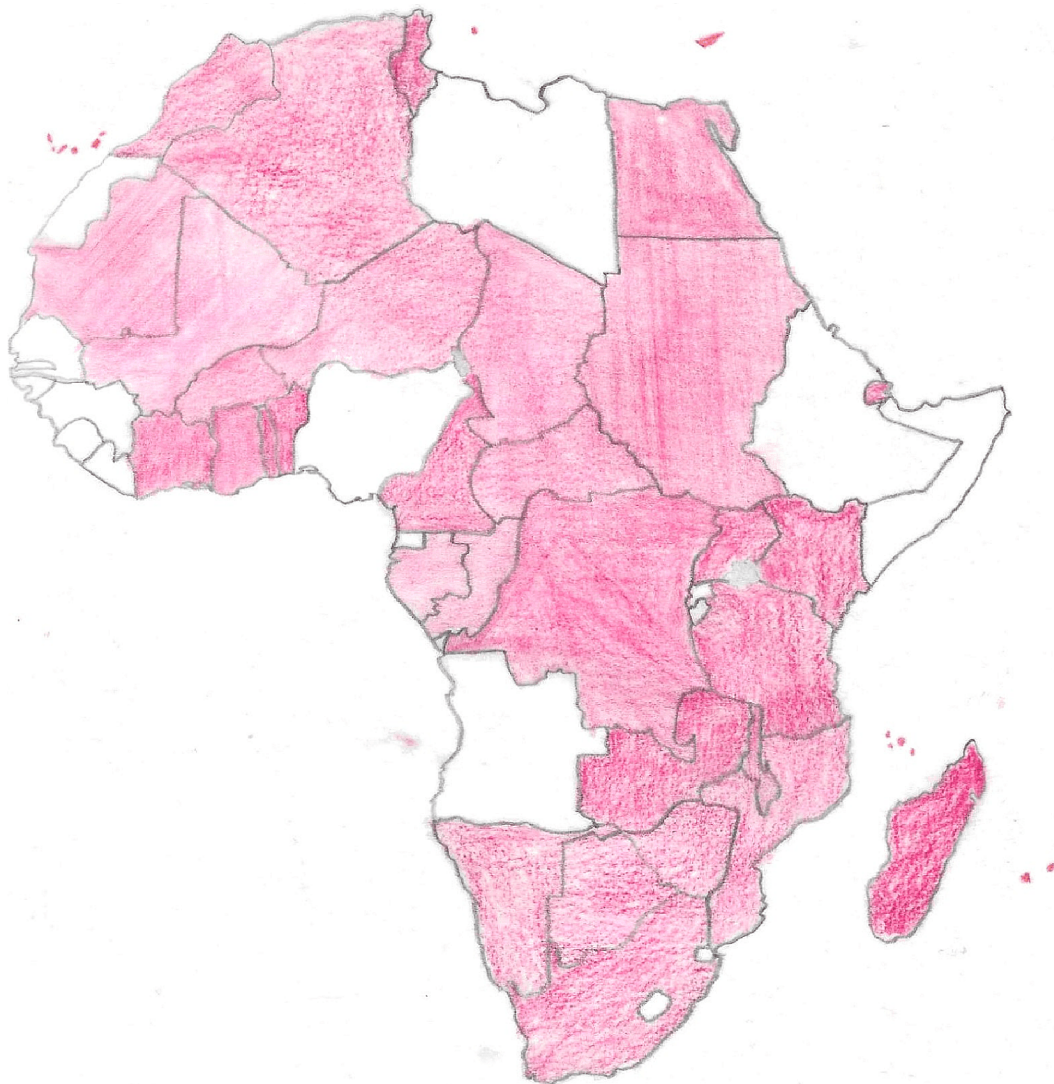
In tako se je začelo moje dolgoletno zbiranje prospektov iz držav širnega sveta. Iz leta v leto sem pridobival nove naslove turističnih uradov zanimivih držav in otokov, kamor sem lahko pisal. Velik del zaslužka od vsakoletnega počitniškega dela sem namenil za letalska pisma in poštna znamke. Skozi leta sem tako napisal na stotine pisem in jih pošiljal na različne konce sveta. Vsako pismo, ki sem ga poslal, sem napisal na roko (slika 6). V pismih sem se praviloma predstavljal kot dve leti starejši in upal, da bodo zato prejemniki moje pismo bolj resno jemali. In vsak teden sem za »nagrado« prejel kakšno pošiljko iz daljnih krajev, v njej pa krasne prospekte, ob prebiranju katerih sem si potem širil obzorja, si pasel oči na poslikanih krasotah, proučeval prežete karte držav in mest ter vsakič znova sproščal krila domišljiji. Kar nekaj let so me posebej zanimala otočja v Karibih, Indijskem oceanu in na Pacifiku, zato sem se za pisanje teh pisem še posebej potrudil. Tonga, Fidži, Samoa, Tahiti, pa Mavricij in Sejšeli, Bermudi in Deviški otoki, kdo bi jih vse naštel, saj jih je »kot listja in trave«. Kadar sem prejel pošto s katerega od teh otokov, sem se počutil posebej počaščen. Ko sem ob ogledu krasnih slik v mislih poležaval na rajskih plažah pod palmami, je bil to v mojih mladostniških predstavah višek ugodja (slika 6).

Slika 6: Primeri pisemskih glav iz prejetih pisem turističnih uradov eksotičnih krajev (na sliki levo) in vzorčna primera izsekov iz avtorjevih pisem turističnim uradom iz sredine 70. let (na sliki desno). Na sliki desno zgoraj je pismo iz osnovnošolskih časov, desno spodaj pa pismo iz zgodnjih gimnazijskih časov (vir: arhiv avtorja).

Seveda sem vedel, da so bile slike v vseh teh prospektih posnete ob dnevih, ko je bilo vreme najlepše in narava najbolj bujna in pisana. Saj vendar v tistih krajih niso neumni, da bi vabili tujce s tem, da bi slikali deževje, poplave, orkane, suše in druge ujme. A prav zato sem se počutil kot pravi srečnež, saj sem spoznaval dežele v njihovi najljepši podobi. V daljne kraje so potovala le moja pisma, od tam pa so mi prijazni ljudje vračali pošto s prospekti in informacijami. Na ta način sem bil zelo intenziven svetovni popotnik, a le v teoriji, ne da bi mi bilo pri tem treba migniti iz domačega kraja. Pri tem sem skrbno vodil »poslovno« evidenco svojih poslanih in prejetih pošiljk po datumih in si v kartografskih prikazih »osvojenih« držav, ki sem jih za posamezne celine izdelal na paus papirju s pomočjo političnih kart v leksikonu Cankarjeve založbe (znamenita Sova), sproti barval območja držav, za katere sem že prejel

prospekte. To sem sicer vedel na pamet, a je bilo vseeno vedno znova lepo pogledati karte, ki so za vse celine z vsako novo državo z leti postajale vse bolj obarvane (slika 7). Hkrati so bile te karte vizualni pripomoček za načrtovanje naslednjih podvigov »svetovnega popotnika«.

Slika 7: Primer kartografskega prikaza Afrike iz sredine 70. let z obarvanimi državami, iz katerih so prospekti že prispeli (vir: arhiv avtorja).

6 Namesto zaključka

Vsa ta mladostna navidezna potovanja po našem planetu so postopoma izostrila moj pogled na svet in na koncu tudi odločilno vplivala na mojo izbiro poklica geodeta. Vsa kasnejša leta kot geodet in splošni radovednež lepote sveta občudujem še na druge načine, najraje s pomočjo letalskih in satelitskih posnetkov

ter najrazličnejših starih in novih kart. Za to zgodbo je posebej zanimiv članek (Triglav, 2005), ki sem ga pred dvema desetletjema za revijo GeoInformatics napisal na temo daljinskega zaznavanja in Julesa Verna. Leta 2005, ob stoletnici njegove smrti, je namreč Evropska vesoljska agencija ESA izdala CD-ROM (ESA, 2003), v katerem je s paletto čudovitih slik evropskega satelita Envisat (slika 8) prikazala kraje, ki jih je Jules Verne opisal v svojem romanu *V 80 dneh okoli sveta*. Pot okoli sveta, za katero je v 19. stoletju znameniti popotnik Phileas Fogg v knjigi potreboval osemdeset dni, je Envisat s kroženjem okoli Zemlje rutinsko mirno opravljal na vsakih sto minut in pri tem naredil »goro« posnetkov zemeljskega površja.

Slika 8: Satelitski posnetek Sinajskega polotoka in delte reke Nil, ena od satelitskih slik krajev, opisanih v slavnem romanu *V 80 dneh okoli sveta*, s katerimi je ESA v posebni izdaji leta 2005 obeležila 100-letnico smrti pisatelja Julesa Verna (vir: ESA, 2003).

Čisto za konec še ena taka zgovorna primerjava. Od mojega zbiranja turističnih prospektov, ki je trajalo skoraj celo desetletje, je minilo približno pol stoletja. Zahtevalo je ogromno časa, miselnih naporov, iznajdljivosti, skrbnosti in tudi denarja. In prav zaradi vsega tega je bil ta moj nenavadni mladostni hobi teoretičnega svetovnega popotnika neprecenljiva življenjska izkušnja za kasnejša desetletja, tako pri mojem delu geodeta kot v življenju nasploh. Pot do informacij je bila pred desetletji bistveno bolj naporna, kot je danes, ko so vse take informacije o svetu okrog nas, seveda veliko bolje poslikane in lepše opisane,

enostavno dostopne vsakomur, ki ga to zanima, in to zastonj, z le nekaj kliki miške. Danes je torej na bistveno lažji način lahko vsakdo teoretični svetovni popotnik.

A ni dovolj le pogledati sveta okoli sebe, treba je odpreti oči za njegove lepote in vso njegovo pisanost ter jih tudi res videti ... in upati, da se ob tem, kljub vse bolj brezčutnemu sodobnemu svetu, spet potrdi preprosta skrivnost, ki jo je v svetovno znani knjigi (Saint-Exupéry, 2013) pred dobrimi osemdesetimi leti lisica zaupala Malemu princu: »Kdor hoče videti, mora gledati s srcem. Bistvo je očem nevidno.«

Literatura in viri:

- Atlas (1961). Veliki šolski atlas, X. izdaja. Zagreb: Učila.
- ESA (2003). Delta reke Nil, posnetek snemalnika MERIS, 1. 3. 2003. https://www.esa.int/Space_in_Member_States/Germany/ENVISAT_trifft_Jules_Verne_In_80_Bildern_um_die_Welt, pridobljeno 15. 2. 2025.
- Saint-Exupéry, A. de (2013). Mali princ, 24. natis. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Triglav, J. (2005). Envisat and Jules Verne Joined in Voyages Extraordinaires "Around the World in 80 Images". *Geoinformatics*, April/May 2005, str. 6–8. https://www.researchgate.net/publication/325553268_Envisat_and_Jules_Verne_Joined_in_Voyages_Extraordinaires_Around_the_World_in_80_Images, pridobljeno 15. 2. 2025.
- Triglav, J. (2024). Geodeti nismo samo garači bistrega uma, smo tudi dobre duše in imamo zlato srce. *Geodetski vestnik*, 68 (4), 451–452.
- https://www.geodetski-vestnik.com/arhiv/68/4/451_Triglav.pdf, pridobljeno 15. 2. 2025.
- Verne, J. (1951). *Otroka kapitana Granta*. Ljubljana: Mladinska knjiga.

dr. Joc Triglav, univ. dipl. inž. geod.

Murska Sobota

e-naslov: joc.triglav@siol.net